

කුකුළේ ගඟ ජල විදුලි බලාගාරය මඟින් සිදුව ඇති සමාජ, ආර්ථික හා පාරිසරික බලපෑම්: මිපාගම හා මෝල්කාව ග්‍රාම නිලධාරී වසම් ඇසුරින්

ඩී. කේ. නාමලී
භූගෝල විද්‍යා අධ්‍යයනාංශය, ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාලය
namali.krishanthi@yahoo.com

බොහෝ රටවල සංවර්ධනය බලශක්තිය මත රඳා පවතියි. බලශක්ති ප්‍රභවයන් අතර ප්‍රබල වැදගත්කමක් ජල විදුලි බලයට හිමිවේ. නමුත් ජල විදුලි බලාගාර ඉදිවීම හේතුවෙන් කෙටිකාලීන හා දිගු කාලීන හිතකර මෙන්ම අහිතකර බලපෑම් ප්‍රදේශවාසීන්ට සිදුවේ.

කුකුළේ ගඟ ජල විදුලි බලාගාරය මඟින් ජල විදුලි බලාගාරය අවට ප්‍රදේශවාසීන්ට සිදුව ඇති සමාජ, ආර්ථික හා පාරිසරික බලපෑම් අධ්‍යයනය කිරීම මෙම අධ්‍යයනයේ මූලික අරමුණ විය. ප්‍රදේශයේ සිදුවන ගංවතුර තත්ත්වයට මෙමඟින් බලපෑමක් සිදුවේද යන්න අධ්‍යයනය, යහපත් ආර්ථික බලපෑම් මඟින් ප්‍රදේශයේ සිදුව ඇති සංවර්ධනය, මෙම ව්‍යාපෘතිය අහිතකර බලපෑම් අධ්‍යයනය කර ඒවාට විසඳුම් ලබාදීම මෙහි සෙසු අරමුණු වේ.

රත්නපුර දිස්ත්‍රික්කයේ කලවාන ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසයේ මිපාගම ග්‍රාම නිලධාරී වසම (ජල විදුලි බලාගාරයට ඉහළ ප්‍රදේශය) තුළ පදිංචි පවුල් 20ක් සහ කථනර දිස්ත්‍රික්කයේ බුලත්සිංහල ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසයේ මෝල්කාව ග්‍රාම නිලධාරී වසමේ (ජල විදුලි බලාගාරයට පහළ ප්‍රදේශය) තුළ පදිංචි පවුල් 20ක් නියැදිය ලෙස තෝරා ගන්නා ලදී. දත්ත රැස් කිරීම දිවිත්‍රියික හා ප්‍රාථමික වශයෙන් සිදුකල අතර ප්‍රාථමික දත්ත රැස් කිරීමේදී සාකච්ඡා මාර්ගයෙන් මෙන්ම ප්‍රශ්නාවලි ක්‍රමවේදය අනුගමනය කරන ලදී. දත්ත විශ්ලේශනය ගුණාත්මක හා ප්‍රමාණාත්මක ක්‍රම ශිල්ප යටතේ සිදුකරන ලදී.

මෙම අධ්‍යයනයෙන් ව්‍යාපෘතිය නිසා ඇතිවන සමාජ බලපෑම් ලෙස ව්‍යාපෘති ප්‍රදේශයේ යටිතල පහසුකම් දියුණුවීම නිසා ජනගහණය ඉහළ යාම, ගංවතුරෙන් ආරක්ෂාවීම සඳහා සමාජ සංවිධාන ගොඩනැගීම, ගංවතුර හේතුවෙන් ස්ථිර පදිංචිය කාලීනව වෙනස් කිරීමට සිදුවීම, අධ්‍යාපන කටයුතු අඩාලවීම, විවිධ සෞඛ්‍ය ගැටළු ඇතිවීම හඳුනා ගත්හ. පාරිසරික බලපෑම් ලෙස ගංවතුර තත්ත්වය ඉහළයාම, ගංගාවලට අපද්‍රව්‍ය එකතුවීම, අනවසර දූව කැපීම ඉහළ යාම හඳුනා ගත්හ. ආර්ථික බලපෑම් ලෙස මහා මාර්ග පද්ධතිය සංවර්ධනයත් සමඟ ප්‍රතිලාභ ඇතිවීම, දුරකථන, විදුලිය හා ප්‍රවාහන පහසුකම්වල දියුණුව ඇතිවීම හා සංචාරක ආකර්ෂණය ඉහළ යාම හඳුනා ගත්හ. බලාගාරයේ ජලය නිකුත් කිරීමේ දී ව්‍යාපෘති නිලධාරීන් ජනතාව දැනුවත් කිරීමේ නිශ්චිත ක්‍රමවේදයක් නොමැති වීම හේතුවෙන් ගංවතුර උවදුර සමස්ථ අධ්‍යයන ප්‍රදේශයටම දැඩි තර්ජනයක් වී ඇත.

ප්‍රමුඛ පද: ජල විදුලි ව්‍යාපෘති, ගංවතුර, සමාජ, ආර්ථික හා පාරිසරික බලපෑම්